

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH DLA KREDYTOBIORCÓW BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

ustalone uchwałą nr UZ/406/2015 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej z dnia 21 grudnia 2015 r. ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/51/2019 Zarządu PZU SA z dnia 26 lutego 2019 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 1 ust. 4, § 2, § 3, § 4, § 5, § 7, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, § 15 ust. 1–6, § 18 ust. 2–4, § 19 ust. 1, § 20 ust. 1 i 3–6, § 21 ust. 1 i 3
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 1 ust. 4, § 2, § 4, § 5 ust. 2–4, § 6, § 7, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14 ust. 3, § 15 ust. 3 i 4, § 16 ust. 3, § 18 ust. 5, § 19 ust. 2, § 20 ust. 2 i 3, § 21 ust. 2

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych dla kredytobiorców BNP Paribas Bank Polska S.A., zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU SA”, za pośrednictwem BNP Paribas Bank Polska Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie, zwanego dalej „Bankiem”, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU SA czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego, z kredytobiorcami.
2. Na podstawie OWU PZU SA udziela Ubezpieczonym ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych.
3. PZU SA zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU SA nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego.

Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.

4. W sprawach nie uregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia należy rozumieć:

- 1) **akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- 2) **budowla** – następujące obiekty budowlane w stadium użytkowania, nie służące do prowadzenia działalności gospodarczej;

- a) ogrodzenie posesji wraz z bramą, otwieraną ręcznie lub automatycznie i jej osprzętem instalacyjnym, a także zamontowane na stałe na ogrodzeniu posesji lub brampie posesji: skrzynki na listy, urządzenia domofonu, video-domofonu,
  - b) nawierzchnie placów i podjazdów,
  - c) wiatę,
  - d) szopę,
  - e) szambo,
  - f) przydomową oczyszczalnię ścieków,
  - g) przydomowy zbiornik na gaz płynny lub paliwa płynne,
  - h) niewielkie obiekty trwale związane z gruntem służące rekreacji, rekreacji lub utrzymaniu porządku: posągi, grille murowane, fontanny, studnie, oczka wodne, baseny, pergole, altanki nie będące domkami letniskowymi, piaskownice, śmietniki, huštawki, zjeżdżalnie, donice,
  - i) instalacje wraz z urządzeniami znajdujące się na terenie posesji nie będące stałym elementem lub elementem zewnętrznym;
- 3) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz ze stałymi elementami oraz elementami zewnętrznymi, będący budynkiem mieszkalnym jednorodzinny, budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, budynkiem mieszkalnym jednorodzinny w stadium budowy, budynkiem niemieszkalnym lub domkiem letniskowym;
  - 4) **budynek mieszkalny jednorodzinny** – budynek w zabudowie pojedynczej, bliźniaczej lub szeregowej, w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne, w którym nie są wydzielone pomieszczenia przeznaczone na cele mieszkalne, stanowiące odrębną nieruchomości lub będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, w tym również budynek, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza lub zawodowa, o ile jego powierzchnia przeznaczona na taką działalność jest mniejsza niż 50% jego powierzchni całkowitej;
  - 5) **budynek mieszkalny wielorodzinny** – budynek, w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne, w którym są wydzielone pomieszczenia przeznaczone na cele mieszkalne, stanowiące odrębną nieruchomości lub będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
  - 6) **budynek mieszkalny jednorodzinny w stadium budowy** – nowo wznoszony budynek mieszkalny jednorodzinny, a także rozbudowę lub nadbudowę będącego już w stadium użytkowania budynku mieszkalnego jednorodzinny, przy czym przyjmuje się, że:
    - a) rozpoczęcie budowy, rozbudowy lub nadbudowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, w szczególności:
      - wytyczenia geodezyjnego budynku w terenie,
      - wykonania niwelacji terenu,
      - zagospodarowania terenu wraz z budową tymczasowych obiektów,
      - wykonania przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy, rozbudowy lub nadbudowy,
    - b) zakończenie budowy, rozbudowy lub nadbudowy następuje w dniu:
      - pierwszego zamieszkania lub oddania budynku do użytkowania – w przypadku budynku nowo wznoszonego,
      - zakończenia prac – w przypadku rozbudowy lub nadbudowy budynku;
  - 7) **budynek niemieszkalny** – budynek w stadium użytkowania, nie przeznaczony na cele mieszkalne, rekreacyjne lub wypoczynkowe i nie służący do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym garaż;
  - 8) **budynek o konstrukcji palnej** – budynek posiadający co najmniej:
    - a) ściany nośne wykonane z elementów drewnianych lub
    - b) pokrycie dachowe stanowiące drewniany gont, trzcinę lub słomę;
  - 9) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie mienia przez osoby trzecie, w tym w związku z usiłowaniami lub dokonaniem kradzieży z włamaniem przy czym PZU SA nie ponosi odpowiedzialności w ramach ryzyka dewastacji za utratę mienia, które uległo zaborowi w celu jego przywrócenia;
  - 10) **domек letniskowy** – budynek w stadium użytkowania, przeznaczony na cele rekreacyjne lub wypoczynkowe;
  - 11) **dym i sadza** – zawieszony cząsteczek będącą bezpośrednim skutkiem:
    - a) spalania, która nagle i w sposób krótkotrwały wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
    - b) ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;
  - 12) **eksplozja** – gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnienia; za spowodowane eksplozją uważa się też również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
  - 13) **elementy zewnętrzne** – elementy wyposażenia znajdujące się na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku oraz trwale i bezpośrednio z nim związane, w szczególności:
    - a) rynny i rury spustowe,
    - b) zabudowy balkonów lub tarasów,
    - c) balustrady,
    - d) parapety,
    - e) instalacja odgromowa,
    - f) markizy,
    - g) kolektory słoneczne (solary),
    - h) urządzenia stanowiące osprzęt instalacji, służące do prawidłowego funkcjonowania lokalu mieszkalnego lub budynku, np. pompa ciepła, domofon, video-domofon, z wyłączeniem zewnętrznych: anten telewizyjnych, anten radiowych, urządzeń klimatyzacyjnych, urządzeń wentylacyjnych, elementów zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i elementów zabezpieczeń przeciwpożarowych;
  - 14) **garaż** – budynek niemieszkalny przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych;
  - 15) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
  - 16) **graffiti** – napisy, rysunki lub symbole zamieszczane w sposób niezgodny z przepisami prawa i wbrew woli Ubezpieczonego na:
    - a) elewacji, oknach, drzwiach zewnętrznych, elementach zewnętrznych, dachu: lokalu mieszkalnego lub budynku,
    - b) budowl, a także zabrudzenie ich farbą lub inną substancją;
  - 17) **huk ponaddźwiękowy** – falę uderzeniową wytworzoną przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
  - 18) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s ustalanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMI GW”, którego działanie wyrządza masowe szkody; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii

IMiGW, wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub bezpośrednim sąsiedztwie;

- 19) **instalacja** –
  - a) instalację centralnego ogrzewania,
  - b) instalację elektryczną,
  - c) instalację kanalizacyjną,
  - d) instalację wodną,
  - e) instalację gazową,
  - f) instalację telefoniczną,
  - g) instalację sieciową,
  - h) instalację antenową, z wyłączeniem zewnętrznych anten telewizyjnych i radiowych,
  - i) instalację przeciwkradzieżową,
  - j) instalację domofonu lub videodomofonu,
  - k) instalację przeciwpożarową,
  - l) instalację solarną,
  - m) instalację drenażową,
  - n) instalację zraszającą,
  - o) instalację oświetleniową,
  - p) każdą inną niż wymieniona w lit. a–o instalację służącą do prawidłowej eksploatacji lub używania zgodnie z przeznaczeniem lokalu mieszkalnego lub budynku, a także posesji na której znajduje się ten budynek;
- 20) **katastrofa budowlana** – katastrofę budowlaną w rozumieniu ustawy Prawo budowlane;
- 21) **koszty poszukiwania przyczyny zalania** – koszty materiałów i robocizny poniesione w celu:
  - a) odnalezienia elementów instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, których uszkodzenie lub wada było bezpośrednią przyczyną zalania,
  - b) przywrócenia stanu sprzed powstania szkody, tj. usunięcia uszkodzeń lub wad w instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania lub jej osprzęcie oraz naprawy stałych elementów zniszczonych lub uszkodzonych wskutek poszukiwania przyczyny zalania;
- 22) **koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody** – koszty usunięcia zanieczyszczeń, koszty wywozu elementów niezdatnych do użytku (odpadów) wraz z ich kosztami składowania lub utylizacji oraz koszty rozbiórki i demontażu elementów niezdatnych do użytku;
- 23) **kradzież z włamaniem** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał albo usiłował dokonać z miejsca ubezpieczenia po usunięciu przy użyciu siły lub narzędzi istniejących zabezpieczeń pozostawiając ślady na tych zabezpieczeniach stanowiące dowód użycia siły lub narzędzi lub po otwarciu zabezpieczeń kluczem lub innym urządzeniem otwierającym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego pomieszczenia albo w wyniku rabunku, tj. z zastosowaniem przemocy fizycznej albo groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności, albo poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie kluczy lub innych urządzeń otwierających dokonane z użyciem postępu wobec osób małoletnich, niedołączonych ze względu na podeszły wiek lub nie w pełni sprawnych;
- 24) **kredyt** – kredyt hipoteczny, w tym także z dopłatami do oprocentowania lub z dofinansowaniem wkładu własnego, kredyt budowlany, w tym także z dopłatami do oprocentowania lub z dofinansowaniem wkładu własnego, kredyt konsolidacyjny lub pożyczkę hipoteczną, udzielane kredytobiorcy przez Bank zgodnie z określonymi przez Bank regulacjami kredytowymi;
- 25) **kredytobiorca** – osobę fizyczną, która zawarła z Bankiem umowę kredytu;
- 26) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich;
- 27) **lokal mieszkalny** – znajdujące się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wyodrębnione pomieszczenia przeznaczone na cele mieszkalne, stanowiące odrębną nieruchomość albo będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu wraz ze znajdującym się:
  - a) w tym samym budynku mieszkalnym wielorodzinnym i przeznaczonym do wyłącznego użytku Ubezpieczonego – pomieszczeniem gospodarczym oraz
  - b) w tym samym budynku mieszkalnym wielorodzinnym lub w innym budynku mieszkalnym wielorodzinnym, i przeznaczonym do wyłącznego użytku Ubezpieczonego – miejscem stojowym,wraz ze stałymi elementami i elementami zewnętrznymi;
- 28) **miejsce postojowe** – miejsce przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych, stanowiące odrębną nieruchomość albo będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, znajdujące się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym i przeznaczone do wyłącznego użytku Ubezpieczonego;
- 29) **miejsce ubezpieczenia** – znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „RP”, oraz wskazane w umowie ubezpieczenia:
  - a) lokal mieszkalny,
  - b) budynek,
  - c) budowlę,wraz z posesją, na której znajduje się wyżej wymieniony ubezpieczony budynek lub budowlą;
- 30) **modernizacja** – wykonanie robót polegających na podwyższeniu standardów wykończenia lub wyposażenia budynku lub lokalu mieszkalnego;
- 31) **nadbudowa** – podwyższenie będącego już w stadium użytkowania budynku mieszkalnego jednorodzinnego, przy niezmięnionej powierzchni zabudowanej;
- 32) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 33) **opad** – wodę pochodzącą z naturalnych opadów w postaci deszczu, topniejącego śniegu, lodu lub gradu powodującą zalanie ubezpieczonego przedmiotu;
- 34) **osoba trzecia** – każdą osobę nie będącą Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym;
- 35) **osuwanie się ziemi** – nie spowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po skarpie lub stoku;
- 36) **piorun** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na ubezpieczony przedmiot, pozostawiające ślady tego zdarzenia;
- 37) **pomieszczenia gospodarcze** – piwnica, pralnia domowa, suszarnia, strych i inne pomieszczenia gospodarcze znajdujące się w tym samym budynku mieszkalnym wielorodzinnym co ubezpieczony lokal mieszkalny i przeznaczone do wyłącznego użytku Ubezpieczonego; do pomieszczeń gospodarczych nie zalicza się zabudowanych korytarzy;
- 38) **posesja** – będąca w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego, nieruchomości gruntowa, na której znajduje się budynek lub budowlą;
- 39) **powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego** – powierzchnię wszystkich pomieszczeń znajdujących się w lokalu mieszkalnym, a w szczególności pokoi, kuchni, przedpokoju, korytarzy, łazienek; za powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego nie uważa się powierzchni balkonów, tarasów, loggii, antresoli oraz pomieszczeń gospodarczych; powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego ustala się w zależności od wysokości pomieszczenia: w przypadku wysokości powyżej 2,20 m – przyjmuje się 100% powierzchni, w przypadku wysokości od 1,40 m do 2,20 m – przyjmuje się 50% powierzchni,

- w przypadku wysokości poniżej 1,40 m – nie wlicza się tej powierzchni do powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego;
- 40) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
- podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
  - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
  - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka);
- 41) **przepięcie** – nagły wzrost napięcia w sieci elektrycznej;
- 42) **remont** – wykonanie robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych wykraczających poza zakres bieżącej konserwacji, polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego;
- 43) **rozbudowa** – powiększenie powierzchni zabudowanej będącego już w stadium użytkowania budynku mieszkalnego jednorodzinnego;
- 44) **stałe elementy** – elementy wyposażenia znajdujące się wewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku, zamontowane lub wbudowane na stałe w szczególności:
- meble wraz z zamontowanym w nich na stałe lub obudowanym tyrami meblami sprzętem zmechanizowanym,
  - trwale związane z podłożem: wykładziny ścian, podłóg, schodów, sufitów lub słupów,
  - kominki,
  - schody wewnętrzne, antresole,
  - tyniki i powłoki malarskie,
  - podwieszane sufity,
  - wewnętrzne ścianki działowe dowolnej konstrukcji,
  - zamontowane na stałe: stolarkę okienną i drzwiową wraz z oszkleniami i zamknięciami,
  - kraty, rolety antywłamaniowe, czujki, sygnalizatory i inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i przeciwpożarowych,
  - instalacje,
  - urządzenia, osprzęt lub oprzyrządowanie instalacji, np. umywalki, zlewy, wanny, kabiny prysznicowe, brodziki, piece, grzejniki, podgrzewacze wody, gniazda wtyczkowe lub włączniki,
  - lustra wmontowane w ścianach;
- za stałe elementy uważa się także:
- elementy wyposażenia znajdujące się wewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku, o których mowa w lit. a–l, które nie zostały jeszcze wbudowane lub zamontowane,
  - zewnętrzne: urządzenia klimatyzacyjne, urządzenia wentylacyjne, kraty, rolety antywłamaniowe, czujki, sygnalizatory, inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i zabezpieczeń przeciwpożarowych trwale związane z lokalem mieszkalnym lub budynkiem;
- 45) **stopień zużycia technicznego** – wskaźnik zużycia mienia, wynikający z okresu jego eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów, jakości wykonanych robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych, sposobu użytkowania oraz prowadzonej gospodarki remontowej lub wykonanych napraw;
- 46) **suma ubezpieczenia** – określona w umowie ubezpieczenia kwotę stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA;
- 47) **szkoda** – szkoda rzeczowa;
- 48) **szkoda całkowita w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym** – naruszenie bądź zniszczenie elementów konstrukcyjnych budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się ubezpieczony lokal mieszkalny, miejsce postojowe, w stopniu uniemożliwiającym dalsze zamieszkiwanie tego lokalu lub korzystanie z tego miejsca bez zagrożenia dla życia lub zdrowia lokatorów i nie dające
- się naprawić albo powodujące unicestwienie tego lokalu mieszkalnego lub miejsca postojowego;
- 49) **szkoda rzeczowa** – szkoda powstała wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy;
- 50) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lodu, oddziaływujące swoim ciężarem bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot albo mogące spowodować przewrócenie się pod wpływem ich ciężaru drzew lub innych sąsiadujących obiektów na ubezpieczony przedmiot – powodując uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego przedmiotu;
- 51) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
- 52) **ubezpieczający** – kredytobiorcę, który zawarł umowę ubezpieczenia;
- 53) **ubezpieczona** – osobę, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia:
- będącą kredytobiorcą, któremu przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej albo prawo własności (współwłasności), do lokalu mieszkalnego lub budynku, będącego przedmiotem hipoteki stanowiącej zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu,
  - nie będącą kredytobiorcą inną osobą fizyczną, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej albo prawo własności do: lokalu mieszkalnego lub budynku, będącego przedmiotem hipoteki stanowiącej zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu;
- 54) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w ubezpieczony przedmiot pojazdu mechanicznego lub szynowego, jego części lub przewożonego w nim ładunku;
- 55) **umowa kredytu** – umowę o udzielenie kredytu zawartą pomiędzy Bankiem a kredytobiorcą;
- 56) **umowa ubezpieczenia** – umowę ubezpieczenia, do której zastosowanie mają OWU;
- 57) **umowa ubezpieczenia mieszkań** – umowę ubezpieczenia zawieraną pomiędzy PZU SA a kredytobiorcą, do której zastosowanie mają ogólne warunki ubezpieczenia mieszkań dla kredytobiorców BNP Paribas Bank Polska S.A.;
- 58) **unicestwienie** – całkowite zniszczenie lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, budynku lub budowli w takim stopniu, że nie jest możliwa ich naprawa albo odbudowa, a jego odtworzenie wymaga usunięcia pozostałości i wzniesienia nowego lokalu, budynku lub budowli;
- 59) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew lub masztów lub oderwanie się i upadek ich części na ubezpieczony przedmiot; przez maszty należy rozumieć również słupy energetyczne, kominy lub latarnie;
- 60) **upadek statku powietrznego** – katastrofę lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 61) **uruchomienie kredytu** – wypłata kredytu lub pierwszej transzy kredytu;
- 62) **wartość w stadium budowy** – wartość nową budynku na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia powiększoną o koszty robót budowlanych, instalacyjnych, elektrycznych, planowanych do wykonania w okresie budowy;
- 63) **wartość nowa** – wartość odpowiadającą kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszonego; wartość odpowiadającą kosztom naprawy lub odbudowy określona zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów;

- 64) **wartość rynkowa lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego** – wartość odpowiadająca iloczynowi powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego i średniej ceny rynkowej 1 m² w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do lokalu mieszkalnego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym, z wyłączeniem miejsca postojowego; w przypadku miejsca postojowego – wartość odpowiadająca średniej cenie rynkowej w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do miejsca postojowego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym;
- 65) **wartość rzeczywista** – wartość nowa pomniejszona o wartość stanowiącą iloczyn stopnia zużycia technicznego i wartości nowej;
- 66) **wiek budynku** – różnica pomiędzy rokiem, na który przypada określony w umowie ubezpieczenia pierwszy dzień okresu ubezpieczenia i rokiem budowy budynku, przy czym za rok budowy uważa się:
- w przypadku budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku niemieszkalnego, domu letniskowego – rok, w którym został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy, a jeżeli rok wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy nie są znane, rok budowy określa się jako rok pierwszego zamieszkania budynku mieszkalnego lub rozpoczęcia użytkowania budynku niemieszkalnego lub domu letniskowego,
  - w przypadku będących w stadium budowy polegającej na rozbudowie lub nadbudowie: budynku mieszkalnego jednorodzinnego – rok, w którym budynek ten został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy, a jeżeli rok wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy nie są znane, rok budowy określa się jako rok pierwszego zamieszkania tego budynku;
- 67) **wypadek ubezpieczeniowy** – niezależnie od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 4, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia;
- 68) **zalanie** – bezpośrednie działanie wody lub innych cieczy, polegające na:
- spowodowanym awarią wydostaniu się wody, pary lub innych cieczy z instalacji: wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania znajdującej się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,
  - cofnięciu się wody lub ścieków z instalacji kanalizacyjnej usytuowanej wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,
  - zalanii wodą pochodzącą z urządzeń domowych lub uszkodzonego akwarium, znajdujących się wewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku, bądź poza nimi,
  - nieumyślnym pozostawieniu otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,
  - zalanii wodą lub inną cieczą pochodzącą spoza miejsca ubezpieczenia przez osoby trzecie;
- 69) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawałania się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie.

ROZDZIAŁ II

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

- Z zastrzeżeniem ust. 2–5, przedmiotem ubezpieczenia mogą być znajdujące się na terytorium RP i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego albo przysługującego Ubezpieczonemu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, i stanowiące zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu:
  - lokal mieszkalny;
  - budynek mieszkalny jednorodzinny;
  - budynek mieszkalny jednorodzinny w stadium budowy;
  - budynek niemieszkalny;
  - domek letniskowy;
  - budowla.
- Budynek niemieszkalny będący garażem może być ubezpieczony wyłącznie w przypadku, gdy umowa ubezpieczenia zawierana jest również w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego lub znajdującego się na tej samej posesji co ten budynek, budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub domu letniskowego.
- Budynek niemieszkalny niebędący garażem może być ubezpieczony wyłącznie w przypadku, gdy umowa ubezpieczenia zawierana jest również w zakresie ubezpieczenia znajdującego się na tej samej posesji co ten budynek, budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub domu letniskowego.
- Budowla może być ubezpieczona wyłącznie w przypadku, gdy umowa ubezpieczenia zawierana jest również w zakresie ubezpieczenia znajdującego się na tej samej posesji co ta budowla, budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub domu letniskowego.
- Pomieszczenie gospodarcze lub miejsce postojowe może być ubezpieczone wyłącznie w przypadku, gdy jego wartość rynkowa została wyszczególniona w umowie nabycia lub budowy lokalu mieszkalnego, w umowie ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego i przeniesienia tej własności na Ubezpieczonego lub umowie o ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, orzeczeniu sądu lub w innych dokumentach.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

- W ubezpieczeniu lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, domu letniskowego lub budowli PZU SA odpowiada za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia w następstwie:
  - zdarzeń losowych: ognia, pioruna, powodzi, śniegu i lodu, zalania, opadu, gradu, huraganu, eksplozji, osuwania się ziemi, zapadania się ziemi, lawiny, upadku statku powietrznego, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, trzęsienia ziemi, dymu i sadzy, upadku drzew lub masztów, katastrofy budowlanej;
  - aktów terroryzmu;
  - przepięcia;
  - dewastacji;
  - akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1–4.
- W ubezpieczeniu budynku mieszkalnego jednorodzinnego w stadium budowy lub budynku niemieszkalnego PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
  - zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1;
  - akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1.

ZWROT KOSZTÓW

§ 5

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego PZU SA pokrywa, poniesione przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, koszty:
  - 1) poszukiwania przyczyny zalania;
  - 2) uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody.
2. PZU SA zwraca koszty, o których mowa:
  - 1) w ust. 1 pkt 1 – w granicach sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, którego dotyczy wypadek ubezpieczeniowy;
  - 2) w ust. 1 pkt 2 – w granicach sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, którego dotyczy wypadek ubezpieczeniowy, nie więcej jednak niż do wysokości limitów określonych w ust. 3–4.
3. W odniesieniu do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie mogą przewyższyc 5% sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia.
4. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU SA pokrywa poniesione koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU SA pokrywa 50% poniesionych kosztów.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 3) górnicze, w rozumieniu prawa górniczego;
  - 4) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków lub niepokoїв społecznych;
  - 5) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
  - 6) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego;
  - 7) powstałe w następstwie aktów terroryzmu, z zastrzeżeniem § 4 ust. 1 pkt 2.
2. PZU SA nie odpowiada ponadto za szkody powstałe w następstwie:
  - 1) błędów konstrukcyjnych zaistniałych na etapie projektu lub wykonawstwa, jeżeli budynek został wzniesiony bez projektu wykonanego przez uprawnionego specjalistę lub wybudowany niezgodnie z projektem i miało to wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
  - 2) prowadzenia prac budowlanych bez ich zgłoszenia odpowiedniemu organowi, bez uzyskania pozwolenia lub bez projektu, o ile takie zgłoszenie, pozwolenie lub projekt są wymagane przepisami prawa, chyba że brak zgłoszenia, brak pozwolenia lub brak projektu nie miały wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
  - 3) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych lub kontroli okresowych lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, jeżeli obowiązek ich wykonywania spoczywał na Ubezpieczonym, osobie bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym lub osobie, której Ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
  - 4) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności instalacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń oraz kondensacji wilgoci zawartej w powietrzu na powierzchni rur lub ścian;
  - 5) przenikania wód podziemnych, chyba że przenikanie to nastąpiło wskutek powodzi, deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMGW; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;
  - 6) pęknięcia rur lub osprzętu instalacji w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoby, której Ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że niedopełnienie tego obowiązków nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
  - 7) zalania wskutek opadu:
    - a) poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoby, której Ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że niedopełnienie tego obowiązków nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
    - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że niedopełnienie tego obowiązków nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
  - 8) przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków lub budowli;
  - 9) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
  - 10) pokrycia przedmiotu ubezpieczenia graffiti;
  - 11) upadku drzewa w wyniku jego wycięcia lub przycinania przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
  - 12) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że niedopełnienie tego obowiązków nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 7

1. Sumę ubezpieczenia ustala się:
  - 1) dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego i domu letniskowego:

- a) jeżeli wiek budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub domu letniskowego, nie będącego budynkiem o konstrukcji palnej, nie przekracza 40 lat albo wiek budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub domu letniskowego, będącego budynkiem o konstrukcji palnej, nie przekracza 20 lat – w wartości nowej,
  - b) jeżeli wiek wymienionych w lit. a budynków przekracza wartości wskazane w lit. a – w wartości rzeczywistej;
  - 2) dla budynku niemieszkalnego i budowli – w wartości rzeczywistej;
  - 3) dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego w stadium budowy – w wartości w stadium budowy;
  - 4) dla lokalu mieszkalnego – w wartości rynkowej lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego.
2. Po zakończeniu budowy, suma ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz składka ubezpieczeniowa są ustalane ponownie w porozumieniu z Bankiem, a Ubezpieczający dla skutecznego ponownego ustalenia sumy ubezpieczenia zobowiązany jest do zawarcia za pośrednictwem Banku, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU SA czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego, nowej umowy ubezpieczenia.
  3. Jeżeli w danym okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości ubezpieczonego mienia, spowodowany m.in. przeprowadzonymi pracami modernizacyjnymi lub remontowymi, wzrostem rynkowych cen ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający w porozumieniu z Ubezpieczonym, może podwyższyć sumę ubezpieczenia. Do skutecznego podwyższenia sumy ubezpieczenia konieczne jest zawarcie za pośrednictwem Banku, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU SA czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego, umowy ubezpieczenia z nową wysokością sumy ubezpieczenia.
  4. Podwyższona, zgodnie z ust. 3, suma ubezpieczenia obowiązuje i odpowiedzialność PZU SA (ochrona ubezpieczeniowa) rozpoczyna się, od następnego dnia po dniu zawarcia za pośrednictwem Banku, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU SA czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego, nowej umowy ubezpieczenia i zaplaceniu składki ubezpieczeniowej.
  5. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi spadek wartości ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PZU SA, zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego i Ubezpieczającego. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą zmniejszenie wysokości składki począwszy od pierwszego dnia miesiąca, w którym Ubezpieczający złożył wniosek o zmniejszenie sumy ubezpieczenia lub w którym PZU SA zawiadomił Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.
  6. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczającego, z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1 i 2, i jest wskazana w umowie ubezpieczenia.
  7. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów, o których mowa w § 5 i § 20 ust. 3, suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o wypłaconą kwotę.
4. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w okresie obowiązywania umowy kredytu.
  5. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres ubezpieczenia wynoszący jeden rok albo na okres ubezpieczenia wynoszący trzy lata, z możliwością jej zawarcia się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, na kolejne okresy ubezpieczenia wynoszące jeden rok na zasadach określonych w ust. 6–8.
  6. Umowa ubezpieczenia zawiera się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, na kolejny okres ubezpieczenia wynoszący jeden rok, jeżeli:
    - 1) Ubezpieczający nie złoży najpóźniej przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia oraz
    - 2) PZU SA nie złoży najpóźniej na 30 dni przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia oraz
    - 3) została zapłacona składka ubezpieczeniowa z tytułu dotychczasowej umowy ubezpieczenia oraz
    - 4) została zapłacona składka ubezpieczeniowa za kolejny okres ubezpieczenia w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia.
  7. Zawarcie się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 5 i 6, następuje na warunkach obowiązujących dla dotychczasowej umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 8.
  8. PZU SA najpóźniej na 30 dni przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia może poinformować Ubezpieczającego o zmianie ogólnych warunków ubezpieczenia lub wysokości składki ubezpieczeniowej w umowach ubezpieczenia, które będą zawierały się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, na kolejne okresy ubezpieczenia. W takim przypadku Ubezpieczający może złożyć przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenie o nie wyrażeniu zgody na zawarcie się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia. Wówczas dotychczasowa umowa ubezpieczenia wygasa z końcem okresu ubezpieczenia, na który została zawarta. Niezłożenie przez Ubezpieczającego oświadczenia, o którym mowa powyżej, jest równoznaczne z wyrażeniem przez niego zgody na zmianę ogólnych warunków ubezpieczenia lub wysokości składki ubezpieczeniowej dla umów ubezpieczenia, które będą zawierały się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, na kolejne okresy ubezpieczenia.
  9. Jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia, w której przedmiotem ubezpieczenia jest lokal mieszkalny albo budynek mieszkalny jednorodzinny, Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia mieszkań. Umowy, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, zawiera się na taki sam okres ubezpieczenia.
  10. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU SA potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
  11. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, składając oświadczenie w tym zakresie. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU SA nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
  12. Niezależnie od uprawnienia, o którym mowa w ust. 11, po upływie terminu na odstąpienie od umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający może w każdym czasie rozwiązać umowę

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 8

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest za pośrednictwem Banku, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU SA czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
3. PZU SA doręcza tekst OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

ubezpieczenia poprzez złożenie oświadczenia o jej wypowiedzeniu. W takim przypadku umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem złożenia oświadczenia o jej wypowiedzeniu.

13. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym.
14. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, PZU SA może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu. Ubezpieczony może żądać, by PZU SA udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU, w zakresie w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

PRZENIESIENIE PRAW Z UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 9

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia wymaga zgody PZU SA.
2. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą PZU SA umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki ubezpieczeniowej przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
3. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą przejścia własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Postanowień ust. 1–3 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzycielności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie ubezpieczenia wypadku ubezpieczeniowego.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU SA

§ 10

Odpowiedzialność PZU SA (ochrona ubezpieczeniowa) rozpoczyna się w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż w dniu uruchomienia kredytu i zapłacenia składki ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem § 7 ust. 4.

§ 11

1. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia, jeżeli nie nastąpiło zawarcie się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia zgodnie z § 8 ust. 5–8;
  - 2) z dniem całkowitej spłaty kredytu, rozwiązania umowy kredytu, wygaśnięcia umowy kredytu lub odstąpienia od umowy kredytu;
  - 3) wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w umowie ubezpieczenia mieszkań, jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta jednocześnie z umową ubezpieczenia mieszkań;
  - 4) z dniem doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 8 ust. 12;
  - 5) z dniem doręczenia drugiej stronie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 12 ust. 7;
  - 6) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia PZU SA o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy PZU SA ponosi

odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki ubezpieczeniowej, a składka nie została zapłacona w terminie;

- 7) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia za porozumieniem stron;
  - 8) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 11;
  - 9) z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę – jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia;
  - 10) z chwilą unicestwienia przedmiotu ubezpieczenia – w zakresie tego przedmiotu.
2. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa wygasa w zakresie ubezpieczenia budynku niemieszkalnego oraz budowlę wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo domu letniskowego.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 12

1. Ubezpieczający zobowiązany jest do opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
2. Składkę ubezpieczeniową ustala się w umowie ubezpieczenia według taryfy obowiązującej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia, a w przypadku zawarcia się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia, zgodnie z § 8 ust. 5–8, według taryfy obowiązującej na dzień zawarcia się umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia, przy uwzględnieniu § 8 ust. 8. Składkę ubezpieczeniową ustala się w zależności od:
  - 1) rodzaju przedmiotu ubezpieczenia;
  - 2) sumy ubezpieczenia;
  - 3) okresu ubezpieczenia.
3. Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić składkę ubezpieczeniową za pierwszy roczny lub trzyletni okres ubezpieczenia w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia.
4. W przypadku zawarcia się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia zgodnie z § 8 ust. 5–8, składka ubezpieczeniowa z tytułu umowy ubezpieczenia płatna jest w terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
5. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie bezgotówkowej, za dzień zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się dzień uznania rachunku bankowego wskazanego przez PZU SA pełną, wymagalną kwotą określoną w umowie ubezpieczenia.
6. Składkę ubezpieczeniową przekazaną przez Ubezpieczającego Bankowi uznaje się za wpłaconą PZU SA.
7. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.
8. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
9. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

10. Składka ubezpieczeniowa nie podlega indeksacji.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§ 13

1. Wysokość odszkodowania ustala się kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia.
2. Wysokość odszkodowania ustala się dla:
  - 1) budynku:
    - a) ubezpieczonego w wartości nowej – według wartości nowej,
    - b) ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej,
    - c) ubezpieczonego w wartości w stadium budowy – według wartości w stadium budowy;
  - 2) budowli – według wartości rzeczywistej;
  - 3) lokalu mieszkalnego:
    - a) w przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym – według wartości rynkowej lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego,
    - b) w przypadku szkody częściowej – według wartości nowej.
3. W przypadku ubezpieczenia lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość odszkodowanie przysługuje również z tytułu szkód w elementach wspólnych budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się ten lokal, proporcjonalnie do przypadającego temu lokalowemu udziału w częściach wspólnych nieruchomości.
4. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
  - 1) uwzględnia się wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu;
  - 2) nie uwzględnia się wartości zabytkowej ubezpieczonego mienia.
5. W odniesieniu do kosztów naprawy powłok malarskich wewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku nie odlicza się stopnia zużycia technicznego.
6. Z zastrzeżeniem ust. 8, wysokość odszkodowania ustala się na podstawie kosztorysu sporządzonego przez PZU SA:
  - 1) w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub
  - 2) w oparciu o cenniki budowlane opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa.
7. Z zastrzeżeniem ust. 8, w porozumieniu z Ubezpieczonym wysokość odszkodowania może zostać ustalona na podstawie:
  - 1) rachunków za odbudowę lub naprawę przedmiotu ubezpieczenia, potwierdzonych:
    - a) kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub
    - b) specyfikacją zakresu wykonanych robót sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy – w przypadku szkody, której wysokość przed uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł;
  - 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, sporządzonym zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów.

8. W przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym wysokość odszkodowania jest ustalana według ceny 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, a w przypadku szkody całkowitej w miejscu postojowym wysokość odszkodowania jest ustalana według ceny miejsca postojowego, przyjmowanych do ustalenia wartości rynkowej lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego.
9. Rachunki i kosztorysy, o których mowa w ust. 7, PZU SA weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów przedmiotu ubezpieczenia, zakresu robót i użytych materiałów.
10. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia jego ustalenia, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem za odbudowę lub naprawę, potwierdzonym kosztorysem powykonawczym, specyfikacją zakresu wykonanych robót lub kosztorysem odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, o których mowa w ust. 7.

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWOŁANIA RZECZOZNAWCÓW

§ 14

1. Ubezpieczony lub PZU SA mogą powoływać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyny lub wysokości szkody.
2. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców Ubezpieczony oraz PZU SA mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię.
3. Każda z osób, o których mowa w ust. 1, ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego, o którym mowa w ust. 2, ponoszą Ubezpieczony oraz PZU SA po połowie.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU SA

§ 15

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego PZU SA przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego tego wypadku, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania i sposobu rozliczenia szkody.
2. PZU SA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
3. Odszkodowanie wypłaca się:
  - 1) Bankowi – na wskazany przez Bank rachunek bankowy, jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, a Bank przyjął ten przelew, z zastrzeżeniem ust. 4;
  - 2) Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy, jeżeli Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, a Bank przyjął ten przelew, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5 000 zł;
  - 3) spadkobiercom Ubezpieczonego – na wskazany przez nich rachunek bankowy, gdy szkoda powstała w mieniu należącym do masy spadkowej:
    - a) jeżeli Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, a Bank przyjął ten przelew, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5 000 zł,

- b) jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, a Bank przyjął ten przelew, ale wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Banku; w tym przypadku spadkobiercom Ubezpieczonego wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku.
4. Jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku i Bank przyjął ten przelew, ale wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Banku, wówczas Ubezpieczonemu wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku.
5. PZU SA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
6. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 5, wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno zostać wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 5.
7. PZU SA jest zobowiązany:
- 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek zawiadomienie o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
  - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 5 i 6 nie wypłaci odszkodowania do zawiadomienia pisemnie:
    - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
    - b) Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
  - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
    - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
    - b) Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
  - 4) do udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych

w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;

- 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
- 7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 16

1. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
2. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PZU SA zrzekł się roszczenia w części lub w całości przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo je ograniczył, PZU SA może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU SA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 17

Ubezpieczający zobowiązany jest do poinformowania Ubezpieczonego o prawach i obowiązkach wynikających z zawartej na jego rachunek umowy ubezpieczenia.

§ 18

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na podstawie danych zgłaszanych przez Ubezpieczającego we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia. PZU SA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od udokumentowania tych danych.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU SA wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU SA zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU SA umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
3. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 2 i 3 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 2–4, nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 2–4 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 19

1. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
  - 2) przeprowadzać konserwacje i okresowe remonty mienia;
  - 3) stosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia instalacji wodnych i centralnego ogrzewania oraz ich wyposażenia instalacyjnego przed mrozem, w szczególności utrzymywać właściwą temperaturę w pomieszczeniach;
  - 4) zamknąć, opróżnić z wody i utrzymywać opróżnione instalacje wodne i centralnego ogrzewania w obiektach nieużywanym i niedozorowanych lub czasowo nieczynnych;
  - 5) wykonywać niezwłocznie inwestycje i naprawy niezbędne w ocenie rzeczoznawców lub zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi prawidłowego działania instalacji.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

§ 20

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić jednostkę policji, o ile zachodzi taka potrzeba, oraz zawiadomić administrację budynku mieszkalnego wielorodzinnego o fakcie zalania ubezpieczonego lokalu mieszkalnego i w miarę możliwości uzyskać potwierdzenie o dokonaniu powiadomienia;
  - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU SA pomocy dostarczając informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, PZU SA jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. PZU SA obowiązany jest w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Jeżeli przedmiotowe koszty poniesione zostały na polecenie PZU SA, to zwracane są one w pełnej wysokości.
4. Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest nie dokonywać w uszkodzonym mieniu żadnych zmian i nie dokonywać jego naprawy, jeżeli zmiany i naprawa nie są uzasadnione koniecznością zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody, bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez PZU SA lub jego przedstawiciela, chyba że

PZU SA lub jego przedstawiciel nie przeprowadził takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczoznawców).

5. Ubezpieczony obowiązany jest udzielić przedstawicielowi PZU SA pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji odnośnie okoliczności zajścia wypadku ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4 i 5, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU SA.

§ 21

1. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zajściu wypadku ubezpieczeniowego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie do 7 dni od dnia jego zajścia lub dowiedzenia się o wypadku.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
3. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o wypadku ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomości o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

ROZDZIAŁ III

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 22

1. Reklamację, skargę lub zażalenie składa się w każdej jednostce PZU SA obsługującej klienta.
2. Reklamacja, skarga lub zażalenie mogą być złożone w formie:
  - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
  - 2) ustnej – telefonicznej, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1;
  - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
3. PZU SA rozpatruje reklamację, skargę lub zażalenie i udziela na nie odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, PZU SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie informację, w której:
  - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, skargi lub zażalenia.
5. Odpowiedź PZU SA na reklamację, skargę lub zażalenie zostanie dostarczona osobie, która je złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, z tym że odpowiedź można dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek osoby, która złożyła tę reklamację, skargę lub zażalenie.
6. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
  - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;

- 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
7. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU SA, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
  8. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
  9. PZU SA przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
  10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU SA do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.
  11. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, uposażonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
  12. PZU SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
  13. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
  14. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.